

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 4.11.2011
KOM(2011) 695 lopullinen

KOMISSION KERTOMUS

**LIITTYMISTÄ EDELTÄVÄÄ RAKENNEPOLITIIKAN VÄLINETTÄ (ISPA)
KOSKEVA VUOSIKERTOMUS 2010**

{SEK(2011) 1314 lopullinen}

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Johdanto	2
2.	ISPA:n määrärahat	2
3.	Uudet ISPA-hankkeet.....	3
4.	Uudet maksusitoumukset	3
5.	Vuosina 2005–2010 rahoitetut hankkeet.....	3
6.	Maksut.....	3
7.	Yhteenvetotaulukot	4
8.	Teknisen avun muodot ja toimitustavat	5
9.	Edunsaajamaan aloitteeseen perustuva tekninen apu.....	5
10.	Komission aloitteeseen perustuva tekninen apu	6
11.	Toteutus.....	7
12.	Hankkeiden seuranta	7
13.	Varainhoito ja sen valvonta, mukaan luettuna EDIS	7
14.	Riskinarviointi.....	8
15.	Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätelmät.....	9
16.	Yhteisrahoitukseen osallistuvat kumppanit: EIP ja EBRD	9
17.	Julkiset hankinnat.....	9
18.	Kilpailupolitiikka	10
19.	Ympäristöpolitiikka	10
20.	Liikennepolitiikka	10
21.	Koordinointi suhteessa IPA-välineeseen	11
22.	Tiedotustoimet	11

1. JOHDANTO

Brysselissä kesäkuussa 2004 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston annettua Kroatialle ehdokasvaltion aseman maa sai ISPA-apua 1. tammikuuta 2005 lähtien. Näin Kroatia liittyi niiden aiempien ISPA-edunsaajamaiden joukkoon, jotka olivat saaneet ISPA-apua siitä lähtien kun väline otettiin käyttöön vuonna 2000. Bulgariasta ja Romaniasta tuli 1. tammikuuta 2007 Euroopan unionin jäsenvaltioita, jolloin niiden liittymistä edeltävä tuki, ISPA mukaan luettuna, päättyi. Näiden kahden maan EU:hun liittymisen jälkeen Kroatia on ollut ainoa ISPA-apua saava valtio.

Siksi tässä kertomuksessa käsitellään pelkästään Kroatiassa toteutettuja ISPA-toimia.

Vuonna 2010 kaksi ensimmäistä ISPA-hanketta saatiin onnistuneesti päätökseen. Neljässä ISPA-toimenpiteessä tapahtui viivästyksiä ja niiden tukikelpoisuusaikaa oli tarpeen pidentää yhdellä vuodella eli vuoden 2011 loppuun asti. Koska sopimushinnat olivat oletettua alhaisemmat, neljää toimenpidettä muutettiin, jotta ISPASTA rahoitettavien urakoiden määrää voitiin lisätä ja/tai suurentaa yhteisrahoitusosuutta.

Kansalliset viranomaiset keskittyivät vuonna 2010 varsinaiseen fyysiseen toteuttamistyöhön, hankkeiden hallinnointiin, seurantaan ja maksuihin.

ISPAN toteuttamistyö tapahtui vuonna 2010 samanaikaisesti liittymistä valmistelevalta tukivälineestä (IPA) rahoitettavien toimenpideohjelmien toteuttamisen ja uuteen koheesipolitiikkaan liittyvien mittavien valmistelujen kanssa (liittymisneuvottelujen *aluepolitiikkaa ja rakennepoliittisten välineiden yhteensovittamista* koskeva luku 22). Nämä kolme samanaikaista prosessia ovat edellyttäneet kansallisilta viranomaisilta huomattavaa panosta.

2. ISPAN MÄÄRÄRAHAT

Komission toimintopohjaisen tilinpitojärjestelmän mukaisesti ISPALLE osoitettavat määrärahat otettiin kahdesta budjettikohdasta: hallintomäärärahat kohdasta B13.01.04.02 ja toimintamäärärahat kohdasta 13.05.01.01. Ensin mainitusta budjettikohdasta otettiin varat teknisen avun hallintomenoihin, joilla lähinnä vahvistettiin Euroopan unionin edustustoa Kroatian tasavallassa. Tämä päättyi vuonna 2006. Jälkimmäisestä budjettikohdasta taas otetaan maksumäärärahat ISPAN varsinaiseen toteuttamiseen Kroatiassa.

Budjettikohdasta 13.05.01.01 katetaan kaikki yhteisrahoitettujen infrastruktuurihankkeiden (toimenpiteiden) kustannukset. Kyseisestä budjettikohdasta maksettiin vuonna 2010 yhteensä 14 659 692,82 euroa.

Taulukko 1 : ISPAN määrärahat vuonna 2010 (euroina)

Budjettikohta	Suoritettavat maksut
Hallintomäärärahat B13.01.04.02 (päättynyt vuonna 2006)	0
Toimintamäärärahat 13.05.01.01	14 659 692,82

Yhteensä	14 659 692,82
-----------------	---------------

Hankkeiden rahoitus

3. UUDET ISPA-HANKKEET

Vuonna 2010 ei hyväksytty uusia ISPA-hankkeita.

4. UUDET MAKSUSITOUMUKSET

Vuonna 2010 ei tehty uusia maksusitoumuksia ympäristö- tai liikennehankkeisiin, sillä ISPA päättyi vuonna 2006.

5. VUOSINA 2005–2010 RAHOITETUT HANKKEET

Vuosina 2005–2006 komissio hyväksyi yhteensä kuusi hanketta Kroatian tekemien ehdotusten perusteella. Hankkeista kolme oli ympäristöhankkeita, kaksi liikennehankkeita ja yksi monialainen teknisen avun toimenpide (lakisääteisten seurantakomiteoiden järjestäminen ja ISPA-täytäntöönpanoyksikköjen tukeminen). Hankkeiden tukikelpoiset kustannukset olivat yhteensä 107 474 736 euroa, josta myönnettiin ISPA-tukena 59 000 000 euroa eli 54,8 prosenttia. Vuoden 2006 loppuun mennessä komissio oli sitonut Kroatialle vuosiksi 2005–2006 varatut ISPA-varat kokonaisuudessaan. Sitoumukset jakautuivat tasapuolisesti ympäristö- ja liikennealan hankkeiden kesken.

Taulukko 2: Vuosina 2005–2006 hyväksytyt hankkeet Kroatiassa¹ (euroina)

Sektori	Hankepäästösten määrä	Tukikelpoiset kustannukset	ISPAn rahoitusosuus	Keskimääräinen tukiosuus %	Sitoumukset
Ympäristö	3	46 287 701	29 466 355	64	29 466 355
Liikenne	2	60 924 700	29 271 310	48	29 271 310
Monialainen tekninen apu	1	262 335	262 335	100	262 335
Yhteensä	6	107 474 736	59 000 000	55	59 000 000

6. MAKSUT

¹ Vuoden 2006 jälkeen ei ole hyväksytty hankkeita, sillä ISPA-ohjelma päättyi kyseisenä vuonna.

Hankkeelle suoritettavat maksut koostuvat yleensä kahdesta ennakkomaksuerästä, joiden osuus ISPA:n rahoitusosuudesta on yhteensä 20 prosenttia, välimaksueristä (korvauksista), jotka voivat vastata enintään 80:tä prosenttia (poikkeustapauksissa 90:tä prosenttia) rahoitusosuudesta, sekä hankkeen päättämisen jälkeen suoritettavasta loppumaksuerästä. Kroatian hyväksytyille ISPA-hankkeille suoritettiin vuonna 2010 yhteensä 14,65 miljoonan euron arvosta maksuja eli 24,8 prosenttia vastaavasta ISPA-tuesta. Määrä on huomattavasti suurempi (yli kaksinkertainen) kuin vuonna 2009 maksettu määrä (6,76 milj. euroa).

Vuonna 2010 maksupyyntöistä 96 prosenttia koski välimaksuja, mikä johtuu siitä, että ISPA-hankkeiden toteuttamisessa ollaan pitkällä.

Ajanjakson 2005–2010 loppuun mennessä Kroatialle oli suoritettu maksuja yhteensä 35,5 milj. euroa eli 60 prosenttia kyseisellä jaksolla täytäntöön pannaista talousarviositoumuksista (59 milj. euroa).

Taulukko 3: Maksut (euroina)

Sektorit	2005–2009	2010	Yhteensä 2005–2010
Ympäristö	7 877 349,62	4 001 450,43	11 878 800,05
Liikenne	12 758 806,09	10 658 242,39	23 417 048,00
Tekninen apu	209 868,00	0	209 868,00
Yhteensä	20 846 023,71	14 659 692,82	35 505 716,05

7. YHTEENVETOTAULUKOT

Taulukossa 4 esitetään katsaus ISPA-toimenpiteisiin vuonna 2010 ja kaudella 2005–2010.

Taulukko 4 : Vuosina 2005–2010 hyväksytyt hankkeet Kroatiaassa (euroina)

Alasektori	Hankkeiden määrä	Tukiekelpoiset kustannukset	ISPAn rahoitusosuus	2010		2005–2010	
				Sitoumukset	Maksut	Sitoumukset	Maksut
Ympäristö							
Vesi	0	0	0	0	0	0	0
Vesi ja jätevesi, ml. käsittely	1	36 000 000	22 500 000	0	2 950 858,49	22 500 000	9 668 557,17
Jätevedenpuhdistamo	0	0	0	0	0	0	
Kiinteä jäte	1	8 823 601	6 000 049	0	837 193,08	6 000 049	1 437 198,08
Ilmanlaatu	0	0	0	0	0	0	
Monialaiset	1	1 464 100	966 306	0	213 398,86	966 306	773 044,80
Sektori yhteensä	3	46 287 701	29 466 355	0	4 001 450,43	29 466 355	11 878 800,05
Liikenne							
Maantie	0	0	0	0	0	0	
Rautatie	1	60 182 962	28 789 180	0	10 465 390,39	28 789 180	23 031 344,00
Maantie- ja rautatie	0	0	0	0	0	0	
Sisävesiväylät	0	0	0	0	0	0	
Lentoasemat	0	0	0	0	0	0	
Monialaiset	1	741 738	482 130	0	192 852,00	482 130	385 704,00
Sektori yhteensä	2	60 924 700	29 271 310	0	10 658 242,39	29 271 310	23 417 048
Monialainen							
Tekninen apu	1	262 335	262 335	0	0	262 335	209 868
YHTEENSÄ	6	107 474 736	59 000 000	0	14 659 692,82	59 000 000	35 505 716,05

Tekninen apu

8. TEKNISEN AVUN MUODOT JA TOIMITUSTAVAT

Käytössä on kahdenlaista teknistä apua:

- edunsaajamaan aloitteeseen perustuva tekninen apu, joka liittyy suoraan hankerahoitukseen (esimerkiksi hankkeiden valmisteluun ja kehittämiseen), toteutukseen suunnattu tekninen apu sekä hallinnollisten valmiuksien parantamiseen tarkoitettu tekninen apu;

- komission aloitteeseen perustuva tekninen apu, joka liittyy lähinnä Euroopan unionin edustuston toteuttamiin toimiin, hankkeiden arviointi mukaan luettuna.

9. EDUNSAAJAMAAN ALOITTEESEEN PERUSTUVA TEKNINEN APU

Hankkeiden valmistelu ja instituutioiden lujittaminen

Teknisen avun toimenpiteitä oli vuosien 2005 ja 2006 välisenä aikana yhteensä kolme. Kaksi teknisen avun toimenpidettä koski hankkeiden valmistelua, ja niiden tukikelpoiset kokonaiskustannukset olivat 2 205 838 euroa, josta ISPA:n rahoitusosuus oli 1 448 436 euroa (65,6 prosenttia). Yksi vuonna 2006 hyväksytty teknisen avun toimenpide koski institutionaalisten valmiuksien kehittämistä, ja sen tukikelpoiset kokonaiskustannukset olivat 262 335 euroa, jotka ISPA rahoittaa kokonaan.

Kahdella kyseisestä kolmesta teknisen avun toimenpiteestä pyritään saamaan aikaan toteuttamiskelpoisia IPAn ympäristö- ja liikennehankkeita. Liikennealan hankkeiden valmistelua koskeva teknisen avun toimenpide saatiin päätökseen vuonna 2010. Ympäristöalan hankkeiden valmistelua koskevaa teknisen avun toimenpidettä toteutetaan vielä. Kolmannen toimenpiteen, joka saatettiin päätökseen vuonna 2010, tarkoituksena oli kehittää täytäntöönpanovirasto CFCA:n valmiuksia hallinnoida ja toteuttaa ISPA-hankkeita.

Vuonna 2010 päättyneissä kahdessa teknisen avun toimenpiteessä ISPA:n rahoitusosuudesta maksettiin 80 prosenttia. Jäljelle jäävä osuus maksetaan toimenpiteiden päättämismenettelyn jälkeen, kun komissio on hyväksynyt loppumaksun.

**Taulukko 5: Kroatian aloitteeseen perustuva tekninen apu
2005–2009 (euroina)**

Alasektori	Hanke- määrä	Tuki- kelpoiset kustan- nukset	ISPA:n rahoitus- osuus	Maksu- sitoumukset 2010	Maksut 2010	Maksu- sitoumukset 2005–2007	Maksut 2005– 2009
Ympäristö							
Sektori yhteensä	1	1 464 100	966 306	0	213 398,86	966 306	773 044,80
Liikenne							
Sektori yhteensä	1	741 738	482 130	0	192 852,00	482 130	385 704,00
Monialainen tekninen apu							
Sektori yhteensä	1	262 335	262 335	0	0	262 335	209 868,00
YHTEENSÄ	3	2 468 173	1 710 771	0	406 250,86	1 710 771	1 368 616,80

10. KOMISSION ALOITTEESEEN PERUSTUVA TEKNINEN APU

Komission aloitteesta tai sen puolesta toteutetuissa teknisen avun toimissa on ISPA-välineen käynnistämistä lähtien keskitytty kehittämään EU:n edustuston valmiuksia suorittaa ennakkotarkastustehtäviään (hankkeiden arviointi mukaan luettuna) EU:n varojen hallinnointia koskevien vaatimusten mukaisesti. Tällaisia

teknisen avun toimenpiteitä ei ole rahoitettu ISPASTA vuoden 2006 jälkeen. Niiden rahoitus on kyseisen vuoden jälkeen hoidettu kokonaan IPASTA.

Hallinnointi ja toteutus

11. TOTEUTUS

Ensimmäiset kaksi Kroatiassa toteutettavaa hanketta hyväksyttiin joulukuussa 2005 ja loput neljä heinä- ja syyskuussa 2006. Vuoden 2010 loppuun mennessä kaikki kuusi ISPA-hanketta olivat toteutusvaiheessa. Kaksi ISPA-toimenpidettä on saatu päätökseen ja neljän jäljellä olevan osalta tukikelpoisuusaikaa on pidennetty 31 päivään joulukuuta 2011². Vuoden 2010 loppuun mennessä tehtyjen sopimusten arvo oli 95,8 prosenttia hankkeisiin myönnetystä määrästä.

Vuoden 2010 loppuun mennessä kaksi sopimusta oli arviointivaiheessa (urakka- ja hankintasopimus). Kolmea sopimusta koskevat tarjouskilpailut olivat vielä käynnistämättä. Näistä yksi oli hankintasopimus, yksi puitesopimus ja yksi urakkasopimus. Viimeksi mainitun osalta riskinä on, että sen toteutus kestää yli tukikelpoisuusajan.

Useimmissa ISPA-hankkeissa ollaan nyt lähestymässä toteutuksen viimeistä vaihetta. Sen vuoksi kiinnitetään yhä enemmän huomiota sen varmistamiseen, että toimenpiteet saadaan päätökseen määräaikoihin mennessä ja että ISPAN toimenpide on täysin toimintavalmis ja vastaa tavoitteitaan.

12. HANKKEIDEN SEURANTA

ISPAN täytäntöönpanon edistymisen ja tehokkuuden seuranta ja arviointi varmistetaan säännöllisillä kokouksilla EU:n edustuston tiloissa, täytäntöönpanoelinten seurantaraporteilla, komission työntekijöiden vierailuilla sekä virallisella seurannalla, josta huolehditaan Kroatiassa kahdesti vuodessa pidettävillä ISPA-seurantakomitean kokouksilla, minkä lisäksi jokaisesta ISPA-hankkeesta saadaan vuosikertomus täytäntöönpanoviranomaiselta.

Kroatiassa pidettiin vuonna 2010 kaksi ISPA-seurantakomitean kokousta, yksi kesä- ja toinen marraskuussa. Huomiota kiinnitettiin erityisesti viivästyksiin ympäristöhankkeissa. Seurantakomiteassa käytiin myös perusteellinen keskustelu neljän ISPA-toimenpiteen tukikelpoisuusajan pidentämisestä.

13. VARAINHOITO JA SEN VALVONTA, MUKAAN LUETTUNA *EDIS*

² Sen jälkeen kun suuntaviivoja kauden 2000–2006 koheesiorahastohankkeiden ja aiempien ISPA-hankkeiden päättämiseksi muutettiin jatkamalla menojen tukikelpoisuusaikaa 31. joulukuuta 2011 asti, samankaltaisia muutoksia tehtiin Kroatiassa tällä hetkellä toteutettaviin ISPA-hankkeisiin. Neljälle ISPAN toimenpiteelle myönnettiin yhden vuoden jatkoaika Kroatiassa.

Sekä varainhoitoa ja sen valvontaa että väärinkäytösten käsittelyä koskevat pääasialliset vaatimukset vahvistetaan ISPA-asetuksessa³ ja rahoituspöytäkirjan liitteessä III, joita sovelletaan komission etukäteistarkastusjärjestelyn yhteydessä. Keskeiset elementit liittyvät sellaisten varainhoidon sisäisten valvontajärjestelmien ja -menettelyjen käyttöönottoon, joilla voidaan varmistaa hankintamenettelyjen avoimuus ja syrjimättömyys, ilmoitettujen menojen paikkansapitävyys, asianmukaiset valmiudet sisäiseen tarkastukseen, riittävä kirjausketju ja väärinkäytösten asianmukainen käsittely.

EU:n edustusto Zagrebissa toimi edelleen moitteettoman varainhoidon ja sen valvonnan tärkeimpänä varmistajana. ISPA-asiakirjojen hylkäämisaste oli edelleen korkea, mikä on selvä osoitus siitä, että Kroatian viranomaisten on ponnisteltava vieläkin enemmän, ennen kuin heidän kykyynsä hallinnoida ISPA-varoja itsenäisesti voidaan luottaa.

DIS

Vaatus, jonka mukaan Kroatian täytäntöönpanoviraston CFCA:n on saatava DIS-hyväksyntä (*Decentralised Implementation System*, hajautettu täytäntöönpanojärjestelmä), perustuu varainhoitoasetuksen 164 artiklaan⁴. Komissio myönsi DIS-hyväksynnän 13. helmikuuta 2006.

EDIS

Sen jälkeen kun ISPA päättyi vuonna 2006 ja otettiin käyttöön liittymistä valmisteleva tukiväline (IPA), ISPA:n siirtäminen EDIS-järjestelmään (laajennettu hajautettu täytäntöönpanojärjestelmä, jossa komissio huolehtii ainoastaan jälkikäteistarkastuksesta) ei enää ole tarpeen. Sen vuoksi Kroatian viranomaiset ovat viime aikoina pääasiassa valmistelleet IPA-rakenteiden siirtämistä hajautettuun täytäntöönpanojärjestelmään ilman ennakkotarkastuksia, koska kyseiset rakenteet säilyvät käytössä liittymisen jälkeen. Siihen asti EU:n edustusto Kroatiassa jatkaa tärkeää tehtäväänsä ISPA-toimenpiteiden päivittäisen hallinnoinnin, toteuttamisen ja seurannan valvojana.

14. RISKINARVIOINTI

Vuodelle 2010 suunniteltu tarkastusstrategia perustui analyysiin ISPA:n täytäntöönpanotilanteesta ja aluepolitiikan pääosaston tarkastuksista vastaavan linjan asiaa koskevista tavoitteista. Tarkastusstrategiassa vahvistetaan aluepolitiikan pääosaston johdon määrittelemät tavoitteet. Ne perustuvat operatiivisten linjojen kanssa käytyihin perusteellisiin keskusteluihin, joissa tuodaan esiin tietoja mahdollisista riskeistä. Sen jälkeen tarkastusstrategiassa määritellään tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävät toimenpiteet ottaen huomioon kartoitetut riskit. Strategian toteuttamisella minimoidaan riskit. Vuonna 2010 Kroatiassa tehtiin ISPA:n tarkastus.

³ Neuvoston asetus (EY) N:o 1267/1999, annettu 21 päivänä kesäkuuta 1999, liittymistä edeltävästä rakennepolitiikan välineestä (EYVL L 161, 26.6.1999, s. 73).

⁴ Säännös on kuitenkin poistettu 1. toukokuuta 2007 alkaen asetuksella (EY, Euratom) N:o 1995/2006 (EUVL L 390, 30.12.2006, s. 1).

Aluepolitiikan pääosaston tarkastusyksikkö tarkasti maaliskuussa 2010 ISPA:n toimenpiteen *Vinkovci to Tovarnik to State Border Railway Rehabilitation*. Tarkastus katsoi täytäntöönpanoviraston (rahoituksesta ja sopimustoiminnasta vastaava valtion virasto CFCA), lopullisen edunsaajan (Kroatian rautatiet) sekä kyseisestä toimenpiteestä vastaavan kansallisen hyväksyntäviranomaisen. Tarkastuksen tulokset osoittavat 1) viiveitä merkinantojärjestelmää koskevan sopimuksen toteutuksessa, 2) viiveitä tarjousten arviointikokouksen ja sopimuksen allekirjoituksen välillä kolmen sopimuksen osalta, 3) edelleen korkeaa hylkäysastetta komission edustuston tekemissä ennakkotarkastuksissa.

Ennakkohyväksyntään perustuvassa järjestelmässä painotetaan sitä, että käyttöön otetaan riittävät hankkeiden toteuttamiseen ja maksuihin liittyvät valvontamenettelyt. Liittymistä valmistelevalle tuen hallinnointiin liittyy kuitenkin luonnostaan riskejä, koska varat kanavoidaan lukuisten erilaisten organisaatioiden ja järjestelmien kautta. Menojen tukikelpoisuus edellyttää EU:n ja kansallisella tasolla vahvistettujen sääntöjen ja ehtojen noudattamista, mikä saattaa monimutkaistaa tilannetta ja aiheuttaa väärintulkintavaaran.

15. EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN PÄÄTELMÄT

Euroopan tilintarkastustuomioistuin aloitti keväällä 2010 ”Kroatian liittymistä edeltävän tuen tehokkuutta koskevan tarkastusmenettelyn”. Tarkastus katsoi kaikki liittymistä edeltävät tukivälineet, ISPA mukaan luettuna. Lokakuussa 2010 Kroatiaan tehtiin kahden viikon tarkastusmatka. Tarkastusraportti ei ole vielä valmis.⁵

16. YHTEISRAHOITUKSEEN OSALLISTUVAT KUMPPANIT: EIP JA EBRD

Koska mainituilla rahoituslaitoksilla on hankkeiden valmisteluun ja toteuttamiseen liittyvää asiantuntemusta, komissio on pitänyt niihin säännöllisesti yhteyttä ohjelmasuunnittelua ja täytäntöönpanoa koskevien toimintatapojen ja menetelmien yhteensovittamiseksi aihekohtaisesti ja maakohtaisesti. Euroopan investointipankki (EIP) ei ole mukana yhdessäkään Kroatiassa toteutettavassa ISPA-hankkeessa.

Euroopan jälleenrakennus- ja kehitys pankki (EBRD) on ainoana kansainvälisenä rahoituslaitoksena aktiivisesti mukana Kroatiassa toteutettavassa ISPA-hankkeessa: kyseessä on vuonna 2005 hyväksytty ympäristöhanke – Karlovacin veden ja jäteveden käsittelyohjelma – jota varten EBRD on myöntänyt 10 miljoonan euron lainan. Sen vuoksi EBRD oli edustettuna kummassakin vuonna 2010 Kroatiassa pidetyssä ISPA-seurantakomitean kokouksessa.

Euroopan unionin politiikkojen edistäminen

17. JULKISET HANKINNAT

PRAG-sääntöihin sisältyvien, julkisten hankintojen moitteettomuutta, tasapuolisuutta ja avoimuutta koskevien lakisäätteisten vaatimusten täyttäminen on osoittautunut

⁵ Tätä raporttia laadittaessa komission yksiköille on toimitettu alustavia havaintoja koskeva lausunto.

valtavaksi haasteeksi ISPA-hankkeita toteutettaessa. Ongelmat PRAG-sääntöjen noudattamisessa johtivat viiveisiin ISPA-hankkeiden toteutuksessa. EU:n Zagrebin edustusto puuttui edelleen asiaan varmistaakseen, että menettelyjä noudatetaan oikein ja että virheet korjataan.

Komission harjoittama ennakkohyväksyntä, joka koskee ISPA-hankkeisiin liittyviä tarjous- ja sopimusmenettelyjä, on edelleen täysin perusteltua nyt kun suunnitelmista siirtyä EDIS-järjestelmään on luovuttu (ks. kohta 15). Nykyisessä ennakkohyväksyntään perustuvassa järjestelmässä toimitaan tuen hallinnoinnin siirtämistä koskevan DIS-päätöksen mukaisesti niin, että täytäntöönpanovirasto CFCA toimii yksin hankkeiden toteuttamisesta vastaavana hankintaviranomaisena, kun taas komissio vahvistaa ja hyväksyy hankintamenettelyn eri vaiheet. Vaikka komissio ei olekaan sopimuskumppani, sekin on osaltaan vastuussa hankintaprosessissa sovellettavien menettelytapojen oikeellisuudesta (edunsaajien ja toimeksisaajien väliset sopimukset eivät ole päteviä ilman komission hyväksyntää).

18. KILPAILUPOLITIIKKA

Koska ISPA-tuki suunnataan ennen muuta yleisiin jakeluverkkoihin liittyvien hankkeiden julkisten (tai vastaavien) kustannusten kattamiseen, yleensä ei ilmene ongelmia EU:n kilpailusääntöjen noudattamisessa. Tuki ei anna erityistä etua yksittäisille yrityksille, kunhan julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ei rikota ja infrastruktuuria voivat käyttää kaikki operaattorit, jotka täyttävät tarvittavat tekniset ja oikeudelliset edellytykset.

19. YMPÄRISTÖPOLITIIKKA

Myöntämällä ISPAsta suoraa apua ympäristöalan ensisijaisiin hankkeisiin parannetaan ympäristöpolitiikan täytäntöönpanoa ja EU:n vaatimusten noudattamista Kroatiaassa. Hankkeiden kehittämisestä ja toteuttamisesta saatu kokemus parantaa myös ympäristöalan hallinnollisia valmiuksia. ISPAn ympäristöhankkeet ja niistä saatu kokemus ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, että IPAsta tällä hetkellä rahoitettavien ympäristöhankkeiden määrä on kasvanut.

20. LIIKENNEPOLITIIKKA

Liikenteen infrastruktuuritarpeiden arviointia koskevassa TINA-ohjelmassa ja Balkanin alueen liikenneinfrastruktuuria käsitelleessä REBIS-tutkimuksessa kartoitettujen tarpeiden mukaisesti hyväksytyt kroatialaiset liikenneverkot on rakennettu yleiseurooppalaisten liikennekäytävien yhteyteen. Kroatian alueen läpi kulkee useita liikennekäytäviä, kuten käytävä VII (Tonava), käytävä X (Salzburg–Ljubljana–Zagreb–Belgrad–Nis–Skopje–Veles–Thessaloniki, haara X a mukaan luettuna) ja käytävä V, josta kaksi haaraa sijoittuu Kroatiaan (V b – Budapest–Zagreb–Rijeka ja V c – Budapest–Sarajevo–Ploče). Kyseisiä verkkoja käytettiin ISPAa varten laaditun kansallisen liikennestrategian suunnittelun perustana. Niinpä ainut Kroatiaassa toteutettava ISPA-liikennehanke (rautatiehanke) muodostaa osan TINA- ja REBIS-verkkoja, eli siinä on kyse näihin verkkoihin liittyvän osuuden, solmukohdan tai liittymän rakentamisesta tai kunnostamisesta. Euroopan laajuisten liikenneverkkojen kehittäminen Kroatiaassa perustuu Kaakkois-Euroopan liikenneobservatorion SEETOn suosituksiin.

Koordinointi liittymistä edeltävien välineiden välillä

21. KOORDINOINTI SUHTEESSA IPA-VÄLINEESEEN

ISPA-toimenpiteitä ja IPA-ohjelmia hallinnoi sama komission yksikkö samasta aluekehityksen osa-alueesta, mikä varmistaa toimien läheisen koordinoinnin, tuettavien toimien täydentävyyden sekä toimintalinjojen jatkuvuuden.

Julkistamistoimet

22. TIEDOTUSTOIMET

ISPA-seurantakomitea piti kesäkuussa 2010 kokouksen Karlovacissa, jossa ISPAsta tuetaan vesi- ja jätevesisektorin investointeja. Kokouksen yhteydessä järjestettiin lehdistötilaisuus, jota seurasi käynti hankekohteessa. EU:n myöntämästä tuesta tiedotetaan lisäksi kyltein kaikissa investointikohteissa sekä erilaisin tiedotustoimin tiedotusvälineissä.